

การพัฒนาแนวทางการวางแผนการรักษาพร้อมทั้งติดตามสภาวะช่องปาก ในมารดาตั้งครรภ์โรงพยาบาลปทุมราชวงศา

นางสาวนิศาชล โชคะสุด โรงพยาบาลปทุมราชวงศา

มารดาที่มาฝากครรภ์ที่หน่วยบริการปฐมภูมิ ทุกรายควรได้รับตรวจสุขภาพช่องปากและการรักษาทางทันตกรรม แต่ในปัจจุบันมีมารดาเพียงไม่กี่รายเท่านั้นที่ได้เข้ารับการตรวจที่ห้องทันตกรรม จึงเป็นเหตุให้พบปัญหาการที่มารดาเข้ารับการรักษาทางทันตกรรมในช่วงอายุครรภ์ที่ไม่เหมาะสม ซึ่งอาจเกิดภาวะแทรกซ้อนที่ส่งผลกระทบต่อบุตรในครรภ์ได้ จากข้อมูลโรงพยาบาลปทุมราชวงศา ในปีงบประมาณ 2560 และ 2561 พบว่า มีมารดาที่ได้มารับการตรวจสุขภาพช่องปากเพียงร้อยละ 60.7 และร้อยละ 55 ตามลำดับ การศึกษา ครั้งนี้มุ่งพัฒนาแนวทางการส่งต่อมารดาจากหน่วยบริการปฐมภูมิมารดาตรวจที่ห้องทันตกรรม พร้อมทั้งการวางแผนการรักษาและติดตามนัดการรักษามารดาอย่างเป็นแบบแผน ทำการศึกษาวิจัยแบบกึ่งทดลองในมารดาทุกรายที่มาฝากครรภ์จากหน่วยบริการปฐมภูมิ โรงพยาบาลปทุมราชวงศา ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2562- เมษายน 2562 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาและร้อยละ

ผลการศึกษา พบว่า การดำเนินงานประสานงานระหว่างทันตกรรมกับเจ้าหน้าที่หน่วยบริการปฐมภูมิ ในการส่งต่อมารดาที่มาฝากครรภ์ครั้งแรกมาห้องทันตกรรม โดยทันตบุคลากรจะตรวจสุขภาพช่องปากวางแผนการรักษาและออกใบนัดหมายให้มาเข้ารับการรักษาในช่วงอายุครรภ์ที่เหมาะสม การจัดสัปดาห์ให้บริการทางทันตกรรมแก่มารดาตั้งครรภ์ การโทรติดต่อนัดหมายมารดาตามรายชื่อที่นัดหมายในแต่ละเดือน พบว่า จำนวนมารดาที่ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากและเรียนรู้วิธีการดูแลสุขภาพช่องปากร้อยละ 77.78 ของมารดาที่มาเข้ารับการฝากครรภ์ทั้งหมด จำนวนมารดาที่ได้รับการรักษาทางทันตกรรมตามนัดหมาย (อย่างน้อย 1 ครั้งเป็นต้นไป) คิดเป็นร้อยละ 100 จำนวนมารดาที่ได้รับการชูดหินน้ำลายคิดเป็นร้อยละ 100

จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า มีจำนวนมารดาเข้ารับการตรวจสุขภาพช่องปากและเข้ารับการรักษาตามนัดหมายมากขึ้น แต่ยังมีมารดาบางรายไม่ได้เข้ารับการตรวจสุขภาพช่องปาก เนื่องจากต้องนั่งรอเข้ารับการตรวจและรักษาที่ห้องทันตกรรมเป็นเวลาดึก่อนช้านาน เห็นว่าควรพัฒนาช่องทางพิเศษในการตรวจและเข้ารับการรักษาสำหรับมารดาตั้งครรภ์